Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS DOM (Femte Afdeling)

4. juli 2024*

»Appel – konkurrence – karteller – det europæiske marked for forspændingsstål – afgørelse om overtrædelse af artikel 101 TEUF og artikel 53 i aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde (EØS) – dom om delvis annullation af afgørelsen og om fastsættelse af en bøde på et beløb, som er identisk med beløbet for den oprindeligt pålagte bøde – modregning af de foreløbige betalinger – Europa-Kommissionens afgørelse om det endnu ubetalte beløb af bøden – forfaldsdato for en bøde, hvis størrelse er blevet fastsat af Unionens retsinstanser som led i deres udøvelse den fulde prøvelsesret«

I sag C-70/23 P,

angående appel i henhold til artikel 56 i statutten for Den Europæiske Unions Domstol, iværksat den 8. februar 2023,

Westfälische Drahtindustrie GmbH, Hamm (Tyskland),

Westfälische Drahtindustrie Verwaltungsgesellschaft mbH & Co. KG, Hamm,

Pampus Industriebeteiligungen GmbH & Co. KG, Iserlohn (Tyskland),

ved Rechtsanwälte O. Duys og N. Tkatchenko,

appellanter,

den anden part i appelsagen:

Europa-Kommissionen ved A. Keidel, L. Mantl og P. Rossi, som befuldmægtigede,

sagsøgt i første instans,

har

DOMSTOLEN (Femte Afdeling),

sammensat af afdelingsformanden, E. Regan, og dommerne Z. Csehi (refererende dommer), M. Ilešič, I. Jarukaitis og D. Gratsias,

generaladvokat: A. Rantos

* Processprog: tysk.

justitssekretær: A. Calot Escobar,

på grundlag af den skriftlige forhandling,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 1. februar 2024,

afsagt følgende

Dom

1 Med deres appel har Westfälische Drahtindustrie GmbH (herefter »WDI«), Westfälische Drahtindustrie Verwaltungsgesellschaft mbH & Co. KG og Pampus Industriebeteiligungen GmbH & Co. KG nedlagt påstand om ophævelse af Den Europæiske Unions Rets dom af 23. november 2022, Westfälische Drahtindustrie m.fl. mod Kommissionen (T-275/20, herefter »den appellerede dom«, EU:T:2022:723), hvorved Retten frifandt Kommissionen med hensyn til appellanternes principale påstand om for det første, at Europa-Kommissionens skrivelse af 2. marts 2020 (herefter »den omtvistede skrivelse«), hvorved Kommissionen krævede, at de betalte et beløb på 12 236 931,69 EUR, som ifølge denne institution svarede til det endnu ubetalte beløb af den bøde, som disse virksomheder var blevet pålagt den 30. september 2010, skulle annulleres, for det andet, at det skulle fastslås, at denne bøde blev fuldstændigt betalt den 17. oktober 2019 med betalingen af et beløb på 18 149 636,24 EUR, og for det tredje, at Kommissionen tilpligtedes at betale WDI et beløb på 1 633 085,17 EUR med tillæg af renter fra denne dato som følge af denne institutions ugrundede berigelse, samt appellanternes subsidiære påstand om, at Kommissionen tilpligtedes at betale dem et beløb på 12 236 931,69 EUR, som var det beløb, som Kommissionen havde krævet af WDI, og et beløb svarende til det af denne institution for meget opkrævede beløb på 1 633 085,17 EUR med tillæg af renter fra den 17. oktober 2019, indtil der var sket endelig tilbagebetaling af det skyldige beløb.

Retsforskrifter

2 Rådets forordning (EF) nr. 1/2003 af 16. december 2002 om gennemførelse af konkurrencereglerne i [artikel 101 TEUF] og [102 TEUF] (EFT 2003, L 1, s. 1) fastsætter følgende i artikel 23, stk. 2:

»Kommissionen kan ved beslutning pålægge virksomheder og virksomhedssammenslutninger bøder, hvis de forsætligt eller uagtsomt:

a) overtræder [artikel 101 TEUF] eller [102 TEUF] [...]

[...]«

3 Denne forordnings artikel 31 fastsætter:

»Domstolen har fuld prøvelsesret med hensyn til klager over beslutninger, hvorved Kommissionen fastsætter en bøde eller en tvangsbøde. Den kan ophæve, nedsætte eller forhøje den pågældende bøde eller tvangsbøde.«

4 Punkt 35 i retningslinjer for beregning af bøder efter artikel 23, stk. 2, litra a) i forordning nr. 1/2003 (EUT 2006, C 210, s. 2, herefter »2006-retningslinjerne«), der fremgår under overskriften »Betalingsevne«, bestemmer:

»Under særlige omstændigheder kan Kommissionen, efter anmodning, tage hensyn til en virksomheds manglende betalingsevne i en given social og økonomisk kontekst. Kommissionen nedsætter ikke bøden, blot fordi den fastslår, at virksomheden befinder sig i en ugunstig eller tabsgivende økonomisk situation. Der kan kun ydes bødenedsættelse på grundlag af objektive beviser for, at en bøde, der pålægges i overensstemmelse med de foreliggende retningslinjer, ville medføre ubodelig skade for den pågældende virksomheds levedygtighed og gøre dens aktiver fuldstændig værdiløse.«

Tvistens baggrund

5 Tvistens baggrund fremgår af den appellerede doms præmis 2-26 og kan sammenfattes således:

6 Ved afgørelse K(2010) 4387 endelig af 30. juni 2010 om en procedure i henhold til artikel 101 TEUF og EØS-aftalens artikel 53 (sag COMP/38.344 – Forspændingsstål), som ændret ved afgørelse K(2010) 6676 endelig af 30. september 2010 (herefter »den omtvistede afgørelse«), sanktionerede Kommissionen flere virksomheder, herunder appellanterne, som er leverandører af forspændingsstål, for deres deltagelse i et kartel på markedet for forspændingsstål. Kommissionen pålagde WDI en bøde på 46 550 000 EUR, mens Westfälische Drahtindustrie Verwaltungsgesellschaft og Pampus Industriebeteiligungen blev holdt solidarisk ansvarlige for henholdsvis 38 855 000 EUR og 15 485 000 EUR.

7 I henhold til den omtvistede afgørelse skulle bøden betales inden for en frist på tre måneder fra datoen for meddelelsen af denne afgørelse. Ved udløbet af denne frist skulle der automatisk betales renter med den af Den Europæiske Centralbank (ECB) anvendte gennemsnitlige rentesats for dens vigtigste genfinansieringstransaktioner, forhøjet med 3,5 procentpoint. Den omtvistede afgørelse fastsatte ligeledes, at såfremt en af de sanktionerede virksomheder anlagde et søgsmål, kunne virksomheden ved forfaldsdatoen dække bøden ved enten at stille en bankgaranti eller ved at betale bøden foreløbigt.

8 Efter at appellanterne anlagde et søgsmål med påstand ikke alene om annullation af den omtvistede afgørelse, men ligeledes nedsættelse af den pålagte bøde, indgav de en anmodning om foreløbige forholdsregler med henblik på i det væsentlige at opnå udsættelse af gennemførelsen af denne afgørelse, indtil der var afsagt dom i dette søgsmål.

9 Ved kendelse afsagt den 13. april 2011, Westfälische Drahtindustrie m.fl. mod Kommissionen (T-393/10 R, EU:T:2011:178), gav Rettens præsident delvist medhold i anmodningen om foreløbige forholdsregler, idet appellanternes forpligtelse til at stille en bankgaranti til fordel for Kommissionen med henblik på at undgå en øjeblikkelig inddrivelse af bøden blev udsat på den betingelse, at disse virksomheder betalte denne institution et foreløbigt beløb på 2 000 000 EUR, og at de hver måned betalte et beløb på 300 000 EUR, indtil der blev afsagt dom i annullationssøgsmålet.

10 Ved dom af 15. juli 2015, Westfälische Drahtindustrie m.fl. mod Kommissionen (T-393/10, herefter »dommen af 15. juli 2015«, EU:T:2015:515), annullerede Retten den omtvistede afgørelse, for så vidt som appellanterne herved var blevet pålagt en bøde. Retten pålagde dernæst disse virksomheder at betale en bøde, der var identisk med den bøde, som var blevet pålagt ved den omtvistede afgørelse. For at nå til denne afgørelse fastslog Retten indledningsvis, at

Kommissionen havde begået fejl ved vurderingen af appellanternes betalingsevne. Under udøvelse af sin fulde prøvelsesret fastslog Retten derefter, at det fremgik af forskellige indicier, herunder bl.a. den omstrukturering, som appellanterne selv havde foretaget efter vedtagelsen af denne afgørelse, at disse virksomheder imidlertid ikke med føje kunne gøre krav på en nedsættelse af bøden som følge af deres manglende betalingsevne.

11 Appellanterne appellerede dommen af 15. juli 2015, idet de bl.a. anfægtede, at Retten under udøvelsen af sin fulde prøvelsesret havde taget hensyn til deres betalingsevne i 2015 og ikke i 2010 Denne appel blev forkastet ved kendelse af 7. juli 2016, Westfälische Drahtindustrie og Pampus Industriebeteiligungen mod Kommissionen (C-523/15 P, EU:C:2016:541).

12 Efter afsigelsen af dommen af 15. juli 2015 opstod der uenighed mellem Kommissionen og appellanternes advokater om, fra hvilken dato der skulle påløbe renter på disse bøder. Mens de sidstnævnte var af den opfattelse, at bøden først forfaldt til betaling ved denne doms afsigelse, mente Kommissionen, at der skulle betales renter fra den dato, der var fastsat i den omtvistede afgørelse.

13 Efter appellens forkastelse anmodede appellanterne i denne forbindelse Retten om at fortolke dommen af 15. juli 2015 således, at der skulle betales renter af det i denne dom pålagte bødebeløb fra afsigelsen af denne dom. Subsidiært anmodede disse virksomheder Retten om at berigtige eller supplere denne dom ved at præcisere den dato, hvorfra renterne begyndte at løbe.

14 Ved kendelse af 17. maj 2018, Westfälische Drahtindustrie m.fl. mod Kommissionen (T-393/10 INTP, EU:T:2018:293), afviste Retten disse anmodninger. Hvad angår anmodningen om en fortolkning bemærkede Retten, at anmodningen for at kunne antages til realitetsbehandling skulle vedrøre et punkt, der var blevet afgjort i den dom, der skulle fortolkes. Spørgsmålet om, hvornår de morarenter, der skulle betales i tilfælde af udskudt betaling af den bøde, som appellanterne var blevet pålagt, skulle begynde at løbe, var ikke blevet behandlet i dommen af 15. juli 2015. Ifølge Retten havde sagsøgernes anmodning til formål at få en udtalelse om konsekvenserne af dommen af 15. juli 2015, hvilket ikke er omfattet af en anmodning om fortolkning indgivet på grundlag af artikel 168, stk. 1, i Rettens procesreglement. De to øvrige anmodninger blev anset for at være fremsat for sent. Endelig fastslog Retten, henset til de frister, der er fastsat i denne henseende i procesreglementets artikel 164, stk. 2, og artikel 165, stk. 2, at de subsidiære anmodninger om, at dommen af 15. juli 2015 blev berigtiget eller suppleret, skulle anses for at være fremsat for sent.

15 Til opfyldelse af kendelsen af 13. april 2011, Westfälische Drahtindustrie m.fl. mod Kommissionen (T-393/10 R, EU:T:2011:178), havde WDI foreløbigt betalt Kommissionen et samlet beløb på 16 400 000 EUR i perioden fra den 29. juni 2011 til den 16. juni 2015.

16 Den 16. oktober 2019 meddelte WDI Kommissionen, at virksomheden allerede havde betalt 31 700 000 EUR, og at den havde til hensigt at betale den resterende del af den skyldige bøde omgående i form af hovedstol og renter, som den anslog til 18 149 636,24 EUR. Ved denne beregning havde WDI medregnet de renter, der var forfaldet fra og med den 15. oktober 2015, dvs. tre måneder efter afsigelsen af dommen af 15. juli 2015, og anvendt en rentesats på 3,48%.

17 Den 17. oktober 2019 overførte WDI det nævnte beløb på 18 149 636,24 EUR til Kommissionens bankkonto, hvorefter det samlede beløb, der siden den 29. juni 2011 var blevet betalt af bøden, udgjorde 49 849 636,24 EUR.

18 Ved den omtvistede skrivelse meddelte Kommissionen, at den ikke var enig i den holdning, som WDI havde givet udtryk for i sin skrivelse af 16. oktober 2019. Kommissionen anførte, at renterne, som i overensstemmelse med de kriterier, der er fastsat i dom af 14. juli 1995, CB mod Kommissionen (T-275/94, EU:T:1995:141), var fastsat til 4,5%, ikke begyndte at løbe fra afsigelsen af dommen af 15. juli 2015, men fra den dato, der var fastsat i den omtvistede afgørelse, nemlig den 4. januar 2011. Kommissionen opfordrede derfor WDI til at betale den et beløb på 12 236 931,69 EUR, svarende til det endnu ubetalte beløb, idet den tog udgangspunkt i valørdatoen den 31. marts 2020.

Sagen for Retten og den appellerede dom

19 Ved stævning indleveret til Rettens Justitskontor den 11. maj 2020 anlagde appellanterne søgsmål med principal påstand om for det første annullation af den omtvistede skrivelse, for det andet om, at det følgelig blev fastslået, at Kommissionen skulle modregne de betalinger, som WDI havde foretaget i perioden fra den 29. juni 2011 til den 16. juni 2015 (16 400 000 EUR) med tillæg af herpå påløbne renter i denne periode (1 420 610 EUR), altså et samlet beløb på 17 820 610 EUR, i den af Retten under dennes udøvelse af sin fulde prøvelsesret i dommen af 15. juli 2015 pålagte bøde med virkning fra denne dato, og at denne bøde dermed allerede var fuldstændigt betalt med WDI's betaling af 17. oktober 2019 på 18 149 636,24 EUR, og for det tredje om, at Kommissionen tilpligtedes at betale WDI et beløb på 1 633 085,17 EUR med tillæg af renter fra den 17. oktober 2019, indtil det skyldige beløb var fuldstændigt betalt. Subsidiært nedlagde appellanterne påstand om, at Den Europæiske Union, repræsenteret af Kommissionen, tilpligtedes at betale dem en erstatning svarende til det i den omtvistede skrivelse krævede beløb, dvs. 12 236 931,69 EUR, og at betale WDI et beløb på 1 633 085,17 EUR med tillæg af renter fra den 17. oktober 2019, indtil det skyldige beløb er fuldstændigt betalt.

20 I den appellerede dom undersøgte Retten som led i behandlingen af appellanternes påstande, der er nævnt i nærværende doms præmis 19, indledningsvis appellanternes påstand om erstatning støttet på flere tilsidesættelser af artikel 266, stk. 1, TEUF. I denne forbindelse fastslog Retten, at alle de af appellanterne påtalte ulovligheder tog udgangspunkt i den antagelse, at den bøde, der blev pålagt ved den omtvistede afgørelse, ikke blev »opretholdt« eller »tiltrådt« ved dommen af 15. juli 2015, men var blevet annulleret og erstattet af en ny bøde, som appellanterne betegnede som en »retslig bøde«.

21 Efter at have fastslået, at erstatningspåstanden kunne antages til realitetsbehandling, bemærkede Retten i den appellerede doms præmis 98, at det følger af retspraksis efter dens dom af 14. juli 1995, CB mod Kommissionen (T-275/94, EU:T:1995:141), at den bøde, som Unionens retsinstanser fastsætter under udøvelsen af deres fulde prøvelsesret, ikke udgør en ny bøde, der er retligt forskellig fra den bøde, som Kommissionen pålagde. Den blotte omstændighed, at Retten i sidste ende vurderede, at det i dens dom af 15. juli 2015 var passende at fastsætte en bøde, der størrelsesmæssigt svarede til den, der var fastsat i den omtvistede afgørelse, er ikke til hinder for anvendelsen af denne retspraksis i den foreliggende sag.

22 Appellanternes argumenter om bl.a. den omstændighed, at Retten annullerede den oprindeligt pålagte bøde, inden den fastsatte et nyt beløb på grundlag af forhold fra tiden efter den omtvistede afgørelse, og at Rettens præsident ved kendelse afsagt den 13. april 2011, Westfälische Drahtindustrie m.fl. mod Kommissionen (T-393/10 R, EU:T:2011:178), udsatte forpligtelsen til at stille en bankgaranti, rejser heller ikke tvivl om denne vurdering.

23 Retten fremhævede endvidere, at når Unionens retsinstanser under udøvelsen af deres fulde prøvelsesret opretholder en del af eller hele bødebeløbet, udgør forpligtelsen til at betale morarenter ab initio ikke en sanktion, som pålægges ud over den af Kommissionen oprindeligt pålagte bøde.

24 På baggrund af disse betragtninger fastslog Retten, at der ikke forelå en tilstrækkeligt kvalificeret tilsidesættelse af Kommissionens forpligtelser i henhold til artikel 266 TEUF, og frifandt denne institution for appellanternes erstatningspåstand. Da appellanternes øvrige påstande i det væsentlige ligeledes var baseret på den antagelse, at Kommissionen havde tilsidesat denne bestemmelse, frifandt Retten Kommissionen i det hele uden at prøve Kommissionens formalitetsindsigelse vedrørende påstanden om annullation af den omtvistede skrivelse.

Parternes påstande

25 Appellanterne har nedlagt følgende påstande:

– Den appellerede dom ophæves.

– Den omtvistede skrivelse annulleres.

– Som følge heraf fastslås det, at Kommissionen skal modregne de af WDI til Kommissionen i perioden fra den 29. juni 2011 til den 16. juni 2015 foretagne betalinger med et beløb på 16 400 000 EUR med tillæg af herpå påløbne udligningsrenter på i alt 1 420 610 EUR, altså et samlet beløb på 17 820 610 EUR, i den af Retten i dommen af 15. juli 2015 pålagte selvstændige bøde med virkning fra 15. juli 2015, og at denne bøde dermed allerede var fuldstændigt betalt med betalingen den 17. oktober 2019 af 18 149 636,24 EUR.

– Kommissionen tilpligtes at betale WDI et beløb på 1 633 085,17 EUR med tillæg af udligningsrenter fra den 17. oktober 2019, indtil det skyldige beløb er fuldstændigt betalt.

– Subsidiært ophæves den appellerede dom, og Kommissionen tilpligtes at betale erstatning til alle tre appellanter på 12 236 931,69 EUR i form af modregning i det beløb på 12 236 931,36 EUR, som Kommissionen i den omtvistede skrivelse har afkrævet WDI, og at tilbagebetale WDI det beløb på 1 633 085,17 EUR, der er opkrævet for meget, med tillæg af udligningsrenter fra den 17. oktober 2019, indtil det skyldige beløb er fuldstændigt tilbagebetalt.

– Subsidiært i forhold til den første til den femte påstand hjemvises sagen til Retten til afgørelse.

– Kommissionen tilpligtes under alle omstændigheder at betale sagsomkostningerne i første instans og i appelsagen.

26 Kommissionen har nedlagt følgende påstande:

– Appellen forkastes.

– Appellanterne tilpligtes at betale sagsomkostningerne.

Om appellen

27 Til støtte for appellen har appellanterne fremsat tre anbringender.

Om det første og det andet anbringende

28 Med det første anbringende har appellanterne foreholdt Retten, at den begik en retlig fejl ved ikke at overholde dommen af 15. juli 2015, og at den gav en urigtig og selvmodsigende begrundelse for den appellerede dom i forhold til nævnte dom. Det andet anbringende vedrører en angivelig tilsidesættelse af artikel 266 TEUF som følge af den manglende overholdelse af den retsregel, der følger af den kombinerede virkning af ophævelsen af dommen af 15. juli 2015 og den herved vedtagne afgørelses karakter af retlig erstatning.

29 Når dette er sagt, fremgår det af appellanternes processkrifter, at disse virksomheder med disse to anbringender i det væsentlige har gjort gældende, at Rettens udøvelse af sin fulde prøvelsesret som led i dommen af 15. juli 2015 foranledigede den til at fastsætte en bøde, der må kvalificeres som ny og retlig forskellig i forhold til den bøde, som Kommissionen havde pålagt dem ved den omtvistede afgørelse. Selv om appellanterne har fremsat deres første anbringende, som om det delvist vedrører begrundelsens selvmodsigende og urigtige karakter, viser læsningen af de forskellige argumenter, der er fremført til støtte for dette anbringende, navnlig at disse virksomheder herved i virkeligheden ikke har tilsigtet at anfægte, at den appellerede dom var tilstrækkeligt begrundet, men derimod de retsvirkninger, som Retten udledte af den omstændighed, at den i dommen af 15. juli 2015 havde udøvet sin fulde prøvelsesret. Disse to anbringender skal følgelig undersøges samlet, idet der først foretages en vurdering af, om denne antagelse er velbegrundet.

Parternes argumenter

30 Appellanterne har gjort gældende, at Retten ved dommen af 15. juli 2015 annullerede den af Kommissionen pålagte bøde ex tunc, hvorved denne annullation resulterede i en fordring i deres favør svarende til det beløb, som de foreløbigt havde betalt til opfyldelse af kendelsen om foreløbige forholdsregler med tillæg af renter, og at den fastsatte en ny, særskilt bøde med virkning fra datoen for afsigelsen af dommen af 15. juli 2015, som de har betegnet som den »retslige bøde« i modsætning til den »annullerede bøde«, som Kommissionen pålagde i 2010.

31 Appellanterne har med henblik herpå bl.a. fremhævet den omstændighed, at Retten i domskonklusionen i dommen af 15. juli 2015 annullerede den omtvistede afgørelses artikel 2, nr. 8), i sin helhed, hvilket som følge af denne doms annullationsvirkning betød, at den af Kommissionen pålagte bøde blev fuldstændigt annulleret med tilbagevirkende kraft.

32 Henset til alvoren af de fejl, som Retten konstaterede i denne dom, og eftersom det ikke syntes muligt at fastsætte en nedsat bøde med tilbagevirkende kraft, eftersom der i den omtvistede afgørelse var foretaget en urigtig vurdering af betalingsevnen, fraveg Retten sin tidligere retspraksis. I stedet for ligesom i andre domme direkte at fastsætte den annullerede bøde til et nedsat beløb besluttede Retten således som led i udøvelsen af sin fulde prøvelsesret at kombinere annullationen af denne afgørelse med en domfældelse af appellanterne. Denne kombination gav Retten mulighed for først at annullere nævnte afgørelse fuldstændigt, inden den dernæst erstattede den med sin egen vurdering.

33 Det er på samme måde afslørende, at Retten i dommen af 15. juli 2015 fandt, at den havde ret til at tage hensyn til betalinger, som appellanterne allerede havde gennemført i en periode på næsten fem år, og til forbedringen af deres betalingsevne på tidspunktet for afsigelsen af denne dom.

34 Begrundelsen for den appellerede dom er følgelig selvmodsigende, eftersom der ikke blev taget hensyn til den i dommen af 15. juli 2015 fastsatte bødes nye og særskilte karakter. I den appellerede doms præmis 99 fastslog Retten bl.a., at den omtvistede afgørelse som følge af erstatningseffekten af dommen af 15. juli 2015 stedse måtte anses for at have været den, der fulgte af vurderingen i sidstnævnte dom. Appellanterne har anført, at Retten burde have fastlagt rækkevidden af denne erstatningseffekt, der følger af udøvelsen af dens fulde prøvelsesret, i lyset af konklusionen og præmisserne i den dom, hvoraf en sådan effekt følger. I det foreliggende tilfælde fremgår det imidlertid af den dobbelte virkning af annullationen af den omtvistede afgørelse og af, at appellanterne blev pålagt at betale en bøde, at en ny bøde, der var retlig forskellig fra den, som de oprindeligt var blevet pålagt, ikke kan vedtages. Med hensyn til ordlyden indebærer nævnte erstatningseffekt i øvrigt nødvendigvis i det mindste en ændring af den oprindelige bøde, og dermed i det væsentlige vedtagelsen af en ny bøde, der er retlig forskellig.

35 Domskonklusionen i dommen af 15. juli 2015 og Rettens samlede vurdering i denne dom viser i sidste ende, at den omtvistede afgørelse blev ændret i sin helhed. Erstatningseffekten vedrørte både begrundelsen og den bødens overvurderede størrelse. Denne effekt indebar en ændring, der pålagde en klar sondring mellem den oprindelige bøde, som var blevet annulleret, og den retslige bøde, som erstattede denne, samt de dertil knyttede retsvirkninger.

36 Kommissionen har gjort gældende, at det første og det andet anbringende er ugrundede.

Domstolens bemærkninger

37 Der skal indledningsvis bemærkes, at systemet med retslig prøvelse af Kommissionens afgørelser vedrørende procedurerne i henhold til artikel 101 TEUF og 102 TEUF består i en legalitetskontrol af institutionernes retsakter, som er fastsat i artikel 263 TEUF, hvilken kontrol i henhold til artikel 261 TEUF og efter anmodning fra sagsøgeren kan suppleres af Rettens udøvelse af en fuld prøvelsesret vedrørende de sanktioner, som Kommissionen pålægger på dette område (dom af 25.7.2018, Orange Polska mod Kommissionen, C-123/16 P, EU:C:2018:590, præmis 104 og den deri nævnte retspraksis).

38 Den legalitetskontrol, der er fastsat i artikel 263 TEUF, omfatter samtlige elementer ved Kommissionens afgørelser vedrørende procedurerne i henhold til artikel 101 TEUF og 102 TEUF, med hensyn til hvilke Retten sikrer en grundig kontrol, såvel retligt som faktisk, i lyset af de af sagsøgeren fremsatte anbringender og henset til samtlige de oplysninger, som denne sidstnævnte har fremlagt. Unionens retsinstanser kan dog under alle omstændigheder ikke i forbindelse med denne kontrol sætte deres egen begrundelse i stedet for den, som udstederen af den omhandlede retsakt har angivet (dom af 25.7.2018, Orange Polska mod Kommissionen, C-123/16 P, EU:C:2018:590, præmis 105 og den deri nævnte retspraksis).

39 Når Unionens retsinstanser udøver deres fulde prøvelsesret som fastsat i artikel 261 TEUF og artikel 31 i forordning nr. 1/2003, er de derimod beføjet til, ud over en simpel legalitetskontrol af sanktionen, ved udmålingen af denne sanktions beløb at sætte deres egen vurdering i stedet for den af Kommissionen foretagne vurdering som udsteder af den retsakt, hvori dette beløb oprindeligt blev fastsat. Som følge heraf kan Unionens retsinstanser ændre den anfægtede retsakt, også selv om denne ikke annulleres, med henblik på at ophæve, nedsætte eller forhøje

den pålagte bøde, idet denne kompetence udøves under hensyntagen til alle faktiske omstændigheder (dom af 25.7.2018, Orange Polska mod Kommissionen, C-123/16 P, EU:C:2018:590, præmis 106 og den deri nævnte retspraksis).

40 Det følger således af Domstolens praksis, at den fulde prøvelsesret, som Retten råder over på grundlag af artikel 31 i forordning nr. 1/2003, og som tillader den at ophæve, nedsætte eller forhøje den af Kommissionen pålagte bøde, vedrører og er afgrænset til størrelsen af den bøde, som Kommissionen oprindeligt pålagde (jf. i denne retning dom af 16.6.2022, Sony Optiarc og Sony Optiarc America mod Kommissionen, C-698/19 P, EU:C:2022:480, præmis 92).

41 I modsætning til, hvad der fremgår af artikel 23 i forordning nr. 1/2003, som giver Kommissionen beføjelse til at pålægge bøder for tilsidesættelse af konkurrencereglerne, tillægger denne forordnings artikel 31 endvidere Retten en fuld prøvelsesret, som er en integreret del af dens beføjelse til at træffe afgørelse i søgsmål anlagt til prøvelse af afgørelser, hvorved Kommissionen har pålagt en sådan bøde. Sidstnævnte artikel har dermed ikke til formål at give Retten beføjelse til at pålægge en bøde, der er retlig forskellig fra den af Kommissionen fastsatte bøde, men den supplerer domstolsprøvelsen ved at gøre det muligt for Retten at ændre den oprindeligt pålagte bødes størrelse.

42 Der skal således fremhæves, i lighed med hvad Retten anførte i den appellerede doms præmis 99, at når Unionens retsinstanser sætter deres egen vurdering i stedet for Kommissionens, erstatter de i Kommissionens afgørelse det beløb, der oprindeligt blev fastsat heri, med det beløb, som følger af deres egen vurdering. Kommissionens afgørelse må derfor på grund af den af Unionens retsinstanser afsagte doms erstatningseffekt stedse anses for at have været den, der følger af Unionens retsinstansers vurdering.

43 I det foreliggende tilfælde fastslog Retten indledningsvis i dommen af 15. juli 2015, at Kommissionen havde begået fejl ved vurderingen af appellanternes betalingsevne som omhandlet i 2006-retningslinjernes punkt 35 under udøvelsen af sin fulde prøvelsesret – som appellanterne havde anmodet om, eftersom de ikke alene havde nedlagt påstand om, at Retten annullerede den omtvistede afgørelse, men ligeledes nedsatte den pålagte bøde – og fastslog derefter på grundlag af de af parterne fremlagte oplysninger om appellanternes økonomiske situation, således som denne havde udviklet sig efter vedtagelsen af den omtvistede afgørelse, at disse virksomheder ikke med føje kunne gøre gældende, at de var blevet indrømmet en nedsættelse af nævnte bøde som følge af deres manglende betalingsevne af grunde svarende til de i 2006-retningslinjernes punkt 35 anførte.

44 Eftersom Retten i dommen af 15. juli 2015 således udøvede sin fulde prøvelsesret, var det derfor med føje, at den i den appellerede doms præmis 98 støttede sig på dom af 14. juli 1995, CB mod Kommissionen (T-275/94, EU:T:1995:141, præmis 58 og 60), hvoraf fremgår, at Unionens retsinstanser ikke ved udøvelsen af deres fulde prøvelsesret har kompetence til at sætte en ny bøde i stedet for den bøde, Kommissionen har pålagt, og som retligt adskiller sig fra denne, og at den i den appellerede doms præmis 102 heraf udledte, at da den bøde, som Retten havde ændret i dommen af 15. juli 2015, ikke var ny, forfaldt bøden til betaling den 4. januar 2011.

45 Det skal i denne henseende bemærkes, at hverken den måde, hvorpå Retten fastsatte bødens størrelse, eller arten af de oplysninger, som den tog hensyn til, da den satte sin egen vurdering i stedet for Kommissionens i dommen af 15. juli 2015, kan føre til, at det fastslås, at den således ændrede bøde er en ny bøde, der er retlig forskellig fra den bøde, som Kommissionen pålagde i den omtvistede afgørelse.

46 Det er korrekt, at Retten i domskonklusionens punkt 2 i dommen af 15. juli 2015 annullerede den omtvistede afgørelses artikel 2, nr. 8), hvorved appellanterne var blevet pålagt en bøde, og i denne domskonklusions punkt 4-6 fastsatte forskellige beløb, som udgjorde den ændrede bøde, hvilke beløb svarede til dem, der var blevet pålagt i den omtvistede afgørelse. Som generaladvokaten har anført i punkt 55 i forslaget til afgørelse, kan denne omstændighed imidlertid ikke forstås som et udtryk for Rettens hensigt om at pålægge en ny bøde, der er retlig forskellig fra den af Kommissionen fastsatte.

47 Når Unionens retsinstanser som led i udøvelsen af deres fulde prøvelsesret sætter deres egen vurdering i stedet for Kommissionens med henblik på fastsættelsen af bøden, idet de pålægger et nyt beløb, indebærer denne erstatning nemlig nødvendigvis en annullation af den oprindelige bøde som fastsat af Kommissionen, uanset om denne annullation udtrykkeligt omtales i dommen.

48 Selv om det ganske vist er at foretrække, at Retten i videst muligt omfang følger en ensartet affattelsespraksis, forholder det sig dermed ikke desto mindre således, at der ikke kan udledes nogen særlig retsvirkning af det forhold, at Retten efter udøvelsen af sin fulde prøvelsesret i domskonklusionen ikke valgte ikke at nævne, at en ny bøde, eventuelt af samme størrelse, havde erstattet den tidligere fastsatte, men indledningsvis fastslog, at den af Kommissionen pålagte bøde blev annulleret, og derefter, at appellanterne blev pålagt en bøde af samme størrelse.

49 Det følger af det ovenstående, at eftersom den antagelse, som det første og det andet anbringende er støttet på, er urigtig, skal disse to anbringender forkastes som ugrundede, uden at det er fornødent at foretage en mere detaljeret undersøgelse af de forskellige klagepunkter, som appellanterne har fremført inden for rammerne af nævnte anbringender.

Det tredje anbringende

50 Med det tredje anbringende har appellanterne foreholdt Retten, at den tilsidesatte deres ret til en retfærdig rettergang.

Parternes argumenter

51 Appellanterne har gjort gældende, at Retten forkastede samtlige anbringender, der var fremsat for den, med støtte i en enkelt grund, nemlig at den bøde, der følger af dommen af 15. juli 2015, ikke er en »ny« bøde.

52 Appellanterne har medgivet, at der er en forbindelse mellem disse anbringender, men har samtidig anført, at denne omstændighed imidlertid ikke burde være tilstrækkelig til at gøre det muligt for Retten at forkaste alle de nævnte anbringender på samme måde. For at sikre en effektiv domstolsbeskyttelse skulle Retten have foretaget en individuel og minutiøs undersøgelse af samtlige de fremsatte anbringender. Det fremgår ikke af den appellerede doms præmisser, at Retten foretog en sådan undersøgelse.

53 Kommissionen har gjort gældende, at det tredje anbringende ligeledes er ugrundet.

Domstolens bemærkninger

54 I den appellerede doms præmis 129 og 130 anførte Retten, at det andet til det fjerde anbringende, som var fremsat for den, tog udgangspunkt i den antagelse, der var anført i det første anbringende fremsat for Retten, at den bøde, som Kommissionen havde pålagt, blev annulleret og erstattet af en »retslig bøde«. Retten fastslog, at denne antagelse var blevet afkræftet som led i undersøgelsen af det første anbringende, og forkastede det andet til det fjerde anbringende som ugrundede uden at undersøge de argumenter, der var fremført til støtte herfor.

55 Herved tilsidesatte Retten på ingen måde retten til en retfærdig rettergang eller gav en utilstrækkelig begrundelse for sin konklusion, for så vidt som appellanterne har tilsigtet at fremføre et sådant klagepunkt.

56 Ganske som inden for rammerne af nærværende appel var appellanternes argumenter vedrørende det andet til det femte anbringende, som var fremsat for Retten, alle støttet på den samme antagelse om, at den bøde, som Kommissionen havde pålagt, var blevet annulleret og erstattet af en »retslig bøde«. Eftersom denne antagelse er urigtig, således som det i øvrigt er bekræftet som led i undersøgelsen af det første og det andet anbringende, der er fremsat i denne appel, var det således på ingen måde nødvendigt, at Retten gav en mere detaljeret begrundelse for at forkaste det andet til det fjerde anbringende, som var fremsat for denne.

57 Det skal desuden bemærkes, at det følger af Domstolens faste praksis, at den pligt til at begrunde domme, der påhviler Retten i medfør af artikel 36 og artikel 53, stk. 1, i statutten for Den Europæiske Unions Domstol, ikke pålægger den at foretage en udtømmende gennemgang af hvert enkelt af de argumenter, der er fremført af parterne i sagen. Begrundelsen kan således fremgå indirekte, forudsat at de berørte parter kan få kendskab til den begrundelse, som Retten støttede sig på i den dom, der påstås ophævet, og således at Domstolen kan råde over de oplysninger, der er nødvendige for, at den kan udøve sin prøvelsesret inden for rammerne af en appel (dom af 7.3.2024, Nevinnomysskiy Azot og NAK »Azot« mod Kommissionen, C-725/22 P, EU:C:2024:217, præmis 131 og den deri nævnte retspraksis).

58 Med den argumentation, der er gengivet i nærværende doms præmis 52, har appellanterne hverken godtgjort eller anført, at de ikke kunne få kendskab til begrundelsen for den appellerede dom. Denne argumentation viser tværtimod, at den appellerede doms begrundelse gjorde det muligt for appellanterne at få kendskab til de grunde, som Retten støttede sig på. Begrundelsen gør det ligeledes muligt for Domstolen at råde over de oplysninger, der er nødvendige for, at den kan udøve sin prøvelsesret inden for rammerne af nærværende appel.

59 Det tredje anbringende skal dermed forkastes som ugrundet.

60 Eftersom ingen af de anbringender, som appellanterne har fremsat til støtte for appellen, er blevet taget til følge, skal appellen forkastes i det hele.

Sagsomkostninger

61 I henhold til artikel 184, stk. 2, i Domstolens procesreglement træffer Domstolen afgørelse om sagsomkostningerne, såfremt appellen forkastes.

62 I henhold til procesreglementets artikel 138, stk. 1, der i medfør af nævnte procesreglements artikel 184, stk. 1, finder anvendelse i appelsager, pålægges det den tabende part at betale sagsomkostningerne, hvis der er nedlagt påstand herom.

63 Eftersom appellanterne har tabt sagen, og Kommissionen har nedlagt påstand om, at de tilpligtes at betale sagsomkostningerne, pålægges de at betale sagsomkostningerne.

På grundlag af disse præmisser udtaler og bestemmer Domstolen (Femte Afdeling):

1) Appellen forkastes.

2) Westfälische Drahtindustrie GmbH, Westfälische Drahtindustrie Verwaltungsgesellschaft mbH & Co. KG og Pampus Industriebeteiligungen GmbH & Co. KG betaler sagsomkostningerne.

Underskrifter